

Rechtsbijstandverzekering

Voorwaarden van verzekering nr. RB 02

Algemene voorwaarden

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. De grondslag van de verzekering wordt gevormd door de bij de aanvraag en/of een verzoek tot wijziging verstrekte gegevens.
2. De maatschappij heeft het verlenen van rechtshulp overgedragen aan Klaverblad Rechtsbijstand Stichting te Zoetermeer, verder te noemen de Stichting.
3. De bij de aanvraag van de verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens worden door de maatschappij verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van verzekeringsovereenkomsten en/of financiële diensten, het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, het voorkomen en bestrijden van fraude, het voldoen aan wettelijke verplichtingen en het uitvoeren van activiteiten gericht op de vergroting van het klantenbestand.
Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Verzekeringsbedrijf" van toepassing. De volledige tekst van deze gedragscode ligt bij de maatschappij ter inzage.
4. Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekeringnemer wordt verstaan degene met wie deze verzekering is aangegaan en die in het polisblad als zodanig wordt aangeduid.
2. Indien blijkens het polisblad rechtsbijstand voor een gezin is verzekerd, worden onder verzekerden verstaan:
  - a. de verzekeringnemer;
  - b. de met de verzekeringnemer duurzaam in gezinsverband samenwonende echtgeno(o)t(e) of (geregistreerde) partner;
  - c. de ongehuwde kinderen, pleeg- en stiefkinderen en/of andere bloed- en aanverwanten van de bij a en b genoemde verzekerden die met hen in gezinsverband samenwonen;
  - d. de ongehuwde kinderen en pleeg- en stiefkinderen van de bij a en b genoemde verzekerden die voor dagstudie uitwonend zijn of in een verpleeginrichting zijn opgenomen;
  - e. de nabestaanden van een verzekerde als bedoeld in artikel 6:108 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij op grond van dat artikel een vordering kunnen instellen.
3. Indien blijkens het polisblad rechtsbijstand voor een alleenstaande is verzekerd, worden onder verzekerden uitsluitend de in lid 2 a en e genoemde personen verstaan.
4. Onder gebeurtenis wordt verstaan een feitelijk voorval dat leidt tot een concreet te definiëren juridisch probleem waarbij een verzekerde betrokken is. Een reeks van met elkaar verband houdende voorvallen wordt als één gebeurtenis beschouwd, die geacht wordt te hebben plaatsgevonden op het moment van het eerste voorval uit de reeks.
5. Onder rechtshulp wordt verstaan:
  - a. rechtshulp en advies door de Stichting of door de door haar ingeschakelde deskundigen;
  - b. vergoeding van de kosten van rechtshulp en advies door een advocaat of andere deskundige en van proces- en dergelijke kosten;
  - c. het verlenen van cautie;
  - d. dekking van het risico van financieel onvermogen van een derde op wie de verzekerde een vordering heeft.
6. Onder personenschade wordt verstaan schade ontstaan door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

7. Onder zaakschade wordt verstaan schade ontstaan door beschadiging, vernietiging of verlies van zaken, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.

Artikel 3 Omvang van de dekking

1. De verzekering biedt uitsluitend dekking met betrekking tot juridische problemen die het gevolg zijn van gebeurtenissen die:
  - plaatsvinden binnen de verzekeringstermijn, na een eventueel van toepassing zijnde wachttijd en
  - bij het aangaan van de verzekering voor de verzekeringnemer onverwacht en redelijkerwijs niet te voorzien waren.
2. De verzekering biedt uitsluitend dekking met betrekking tot juridische problemen zoals nader omschreven in de Bijzondere voorwaarden die blijkens het polisblad van kracht zijn.
3. De verzekering biedt dekking indien de verzekerde behoefte heeft aan rechtshulp, uitsluitend als particulier en derhalve niet als beoefenaar van een vrij beroep, als statutair directeur, als eigenaar/exploitant van een bedrijf of in verband met het anderszins verwerven van inkomsten buiten regelmatige loondienst.
4. Voor zover het verlenen van rechtshulp bestaat uit het verstrekken van adviezen, worden deze uitsluitend verstrekt met betrekking tot juridische problemen die verzekerde zelf betreffen en mits op deze juridische problemen Nederlands recht van toepassing is. Voor hetzelfde juridische probleem wordt niet meer dan eenmaal advies uitgebracht.
5. Voor het verlenen van rechtshulp geldt een wachttijd van drie maanden vanaf de ingangsdatum van de verzekering. Geen wachttijd geldt indien het juridische probleem verband houdt met:
  - het verhalen van schade;
  - een strafzaak.
6. De verzekering geeft aanspraak op rechtshulp indien en zolang de Stichting een redelijke kans op succes aanwezig acht bij de behandeling van het juridische probleem. Indien de Stichting deze redelijke kans niet (meer) aanwezig acht, zal zij dat schriftelijk aan de verzekerde meedelen en is zij daarna niet meer tot het verlenen van rechtshulp verplicht. Het bepaalde in artikel 6 lid 6 is op deze situatie van toepassing.
7. Indien de Stichting meent dat bij de behandeling van het juridische probleem inschakeling van een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige noodzakelijk of gewenst is, heeft de verzekerde het recht deze zelf te kiezen. Heeft de verzekerde geen voorkeur of laat hij na zijn keuze aan de Stichting mede te delen binnen 14 dagen na hiertoe uitgenodigd te zijn, dan wijst de Stichting zelf een advocaat of andere deskundige aan. Gaat het om een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die in Nederland zijn ingeschreven en aldaar kantoor houden. Gaat het om een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die bij de betreffende buitenlandse gerechtelijke instantie zijn ingeschreven. De Stichting is jegens de verzekerde niet aansprakelijk voor schade door of in verband met de behandeling van een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige.
8. De verzekering dekt, uitsluitend voor zover zij ten laste van een verzekerde komen en tot een maximum van € 50.000,- per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen:
  - a. de honoraria en de kosten van de overeenkomstig lid 7 of artikel 6 lid 6 ingeschakelde advocaten of andere deskundigen;
  - b. de proces- en gerechtskosten, de kosten van arbitrage of bindend advies met uitzondering van afkoopsommen, boetes en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen;
  - c. de kosten van getuigen voor zover door een rechter toegewezen;
  - d. de kosten van de wederpartij voor zover door een rechter is bepaald dat deze ten laste van de verzekerde komen;

- e. de noodzakelijke reis- en verblijfkosten van de verzekerde indien zij verschijnen door een buitenlandse gerechtelijke instantie wordt gelast. Voor reiskosten worden maximaal de kosten vergoed van een reis per trein en/of boot (eerste klasse) dan wel de kosten van een vliegticket voor zover die, inclusief de verblijfkosten, niet hoger zijn dan de kosten van de trein- of bootreis inclusief de verblijfkosten. Voor verblijfkosten geldt een maximale vergoeding van € 75,- per dag.
9. Voor vergoeding krachtens deze verzekering komen niet in aanmerking:
  - a. de BTW-toeslag indien de verzekerde de BTW kan verrekenen met de door hem verschuldigde BTW-afdrachten;
  - b. de kosten van rechtsbijstand voor zover de verzekerde deze op grond van een wettelijke of contractuele bepaling vergoed kan krijgen.
10. Indien anderen bij een actie van een of meer verzekerden eveneens belang hebben, ongeacht of zij in het geheel geen actie nemen of slechts voor een deel betrokken zijn bij de gebeurtenis, vergoedt de Stichting de kosten van rechtsbijstand in de verhouding van het aantal belanghebbende verzekerden tot het totaal aantal belanghebbenden.
11. Indien in verband met een juridisch probleem van strafrechtelijke aard een buitenlandse overheid een waarborgsom (cautie) eist voor het opheffen van een aan de verzekerde opgelegde vrijheidsbeperking, voor de teruggave van hem toebehorende zaken of voor het opheffen van een daarop gelegd beslag, zal de Stichting dit bedrag aan de verzekerde voorschieten tot ten hoogste € 25.000,-. De verzekerde dient de Stichting schriftelijk te machtigen over de gestelde zekerheid te beschikken indien deze wordt vrijgegeven. Indien de zekerheid niet of niet volledig wordt vrijgegeven, is de verzekerde verplicht het niet vrijgegeven bedrag zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt, aan de Stichting terug te betalen.
12. De verzekering omvat tevens, tot een maximum van € 500,- per gebeurtenis voor alle verzekerden tezamen, de vergoeding van door een verzekerde geleden zaakschade indien krachtens de verzekering aanspraak bestaat op rechtshulp bij het verhalen van die schade op de aansprakelijke persoon, maar de schade niet verhaalbaar is wegens diens financiële onvermogen. Deze bepaling geldt uitsluitend indien de verzekerde de schade niet op een andere manier vergoed kan krijgen. De verzekerde is verplicht de rechten die verband houden met de te verhalen schade aan de Stichting over te dragen.

Artikel 4 Algemene uitsluitingen en beperkingen

1. De verzekering biedt geen dekking indien:
  - a. de gebeurtenis veroorzaakt is door of bestaat uit atoomkernreacties- of molest*;
  - b. het financiële belang dat de verzekerde heeft bij de behandeling van het juridische probleem niet groter is dan € 110,-, met uitzondering van strafzaken;
  - c. de belanghebbende verzekerde zijn woonplaats niet (meer) binnen Nederland heeft;
  - d. de belanghebbende verzekerde optreedt als vertegenwoordiger of belangenbehartiger van een groep belanghebbenden;
  - e. voor rechtshulp aanspraak kan worden gemaakt op enige andere verzekering, al dan niet van oudere datum;
  - f. de gebeurtenis die de behoefte aan rechtshulp doet ontstaan het beoogde of zekere gevolg is van het handelen of nalaten van de verzekerde;
  - g. een procedure voor enig internationaal of supranationaal rechtscollege wordt of dient te worden gevoerd.
2. De verzekering biedt geen dekking indien het juridische probleem betrekking heeft op:
  - a. een vordering van een verzekerde die niet de verzekeringnemer is op een andere verzekerde of diens aansprakelijkheidsverzekeraar;
  - b. een strafzaak tegen de belanghebbende verzekerde waarin deze (mede) opzet of voorwaardelijk opzet ten laste wordt gelegd; de kosten van rechtsbijstand zullen in dit geval alsnog worden vergoed indien uit het in kracht van gewijsde gegane vonnis blijkt dat (voorwaardelijke) opzet niet bewezen is geacht.
3. De verzekering biedt geen dekking indien het juridische probleem verband houdt met:
  - a. een wettelijk regresrecht, borgtocht, subrogatie, cessie of schuldvernieuwing;
  - b. industriële of intellectuele eigendom zoals octrooi-, merk-, handelsnaam-, kwekers- of auteursrecht;
  - c. fiscaal recht, waaronder mede begrepen successierechten, heffingen, retributies, bijdragen, leges, invoerrechten, accijnzen en de kosten van het inschakelen van fiscaal deskundigen;
  - d. een geschil met de overheid terzake van een door haar vastgestelde dan wel vast te stellen wet of algemeen verbindend voorschrift;
  - e. financieel onvermogen, surséance van betaling of faillissement van de verzekerde;
  - f. vermogensbeheer, waaronder mede begrepen eigendom, bezit, beheer, aan- en verkoop van aandelen, obligaties, effecten, pandbrieven, opties en dergelijke;
  - g. het niet hebben van een (tijdelijke) verblijfs- of werkvergunning en de gevolgen daarvan;
  - h. verhuur of exploitatie van goederen of zaken door een verzekerde;
  - i. het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad, waaronder mede begrepen vorderingen op grond van artikel 5:37 BW of daarvoor in de plaats komende regresacties;
  - j. het in eigendom hebben, bezitten, houden, (ver)kopen van pleziervaartuigen met een nieuwwaarde van meer dan € 100.000,- en van luchtvaartuigen;
  - k. erfrechtelijke geschillen, indien de erfflater voor het einde van de wachttijd is overleden;
  - l. het huwelijksvermogensrecht, echtscheiding, verplichtingen tot levensonderhoud of daarvoor in de plaats komende vorderingen en totstandbrenging, wijziging of beëindiging van geregistreerd partnerschap of van samenleving buiten huwelijk;
  - m. deze verzekeringsovereenkomst.

Artikel 5 Verplichtingen van verzekerden

1. Indien een gebeurtenis plaatsvindt als gevolg waarvan een verzekerde aan deze verzekering aanspraak op rechtshulp wil ontlenen, is hij verplicht:
  - a. zo spoedig mogelijk de gebeurtenis aan de Stichting te melden;

- b. zo spoedig mogelijk alle gegevens en bescheiden aan de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen te verstrekken;
- c. alle door de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen gevraagde medewerking te verlenen en zich te onthouden van alles wat de belangen van de Stichting of de maatschappij zou kunnen benadelen;
- d. zich op verzoek van de Stichting bij een strafzaak in of buiten Nederland civiel partij te stellen en mee te werken aan het verhalen van gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden.
2. Door de gebeurtenis aan te melden machtigt de verzekerde de Stichting, onder uitsluiting van ieder ander, tot het zowel in als buiten rechte behartigen van zijn belangen met betrekking tot de aangemelde gebeurtenis.
  - b. De verzekerde is desgevraagd verplicht de Stichting hiertoe een schriftelijke machtiging te verstrekken.
3. De verzekering biedt geen dekking indien de verzekerde een van de in lid 1 en 2 genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de Stichting of de maatschappij heeft geschaad.
4. Indien de verzekerde de zaak dusdanig laat aanmeldt dat de Stichting onnodige proceskosten en/of andere kosten van rechtsbijstand zou moeten vergoeden, niet meer in staat is zelf de rechtsbijstand te verlenen of geen minnelijke regeling meer kan treffen dan wel dit alleen met extra kosten kan doen, zijn de extra kosten voor rekening van de verzekerde.
5. Indien de verzekerde zonder toestemming van de Stichting een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige inschakelt, biedt de verzekering geen dekking, tenzij de verzekerde aantoont dat de belangen van de Stichting of de maatschappij hierdoor niet geschaad zijn.
6. Indien de verzekerde overlegt met de wederpartij over het juridische probleem nadat dit bij de Stichting is aangemeld en zonder de Stichting, de door haar ingeschakelde advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige vooraf te raadplegen, biedt de verzekering niet langer dekking, tenzij de verzekerde aantoont dat de belangen van de Stichting of de maatschappij hierdoor niet geschaad zijn.
7. Elk recht op rechtshulp vervalt indien de verzekerde met betrekking tot een gebeurtenis opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
8. In elk geval vervalt het recht op rechtshulp indien de melding van de gebeurtenis niet plaatsvindt binnen een jaar na het moment waarop de verzekerde daarvan kennis kreeg of had kunnen krijgen.
9. De verzekerde is verplicht de schade te vergoeden die voor de Stichting of de maatschappij ontstaat als hij een verplichting die voortvloeit uit de verzekeringsovereenkomst niet nakomt of zijn machtiging tot behandeling van de aangemelde zaak intrekt, onverminderd hetgeen overigens in de voorwaarden is bepaald.

Artikel 6 Afwikkeling van een verzoek om rechtshulp

1. De rechtshulp wordt indien mogelijk verleend in de vorm van rechtsbijstand en advies door de Stichting.
2. Indien overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 lid 7 een advocaat of andere deskundige wordt ingeschakeld, wordt de opdracht aan de advocaat of andere deskundige door de Stichting namens de verzekerde verstrekt.
3. Alle betalingen voor gemaakte kosten kunnen door de Stichting rechtstreeks aan de rechthebbenden worden verricht. Indien de wederpartij in een rechtsgeding waarvan de kosten door de Stichting zijn vergoed, veroordeeld wordt tot betaling van kosten of indien een dergelijke betaling wordt overeengekomen in een schikking buiten rechte, komt deze betaling aan de Stichting ten goede voor zover zij hoger is dan het totaal van de voor rekening van de verzekerde gebleven kosten.
4. a. De Stichting is gerechtigd in plaats van (verdere) rechtshulp te verlenen, aan de verzekerde een bedrag aan te bieden ter grootte van zijn financiële belang.
b. Na uitbetaling van dit bedrag komen de rechten die met betrekking tot de betreffende gebeurtenis voor de verzekerde uit de verzekering voortvloeien, te vervallen.
5. Indien de Stichting ten aanzien van een verzoek om rechtshulp van een verzekerde een afwijzend standpunt heeft ingenomen, dan vervalt na één jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de verzekerde of zijn gemachtigde van dit standpunt kennis kreeg, ieder recht ten opzichte van de Stichting of de maatschappij met betrekking tot de gebeurtenis waarop het verzoek om rechtshulp gebaseerd was, tenzij de verzekerde binnen die termijn het standpunt van de Stichting heeft aangevochten.
6. Indien de Stichting de verzekerde heeft medegedeeld dat zij meent dat geen redelijke kans op succes (meer) aanwezig is of indien de verzekerde met de Stichting van mening verschilt over de wijze waarop zij het juridische probleem behandelt, kan de verzekerde verzoeken om op kosten van de Stichting advies in te winnen bij een in overleg met de Stichting aan te wijzen advocaat die in Nederland ingeschreven staat. De verzekerde dient in dat geval in een brief aan de Stichting op basis van voor de Stichting bekende feiten en omstandigheden te motiveren waarom hij het niet eens is met de Stichting.
De Stichting draagt zorg voor de toezending van alle relevante stukken aan de advocaat. Luidt het ingewonnen advies ten gunste van de verzekerde, dan zal de Stichting alsnog tot (verdere) rechtshulpverlening overgaan. Wordt het oordeel van de Stichting door het advies bevestigd dan is de Stichting niet tot verdere rechtshulpverlening verplicht. De verzekerde kan in dat geval besluiten op eigen kosten de behandeling van het juridische probleem voort te zetten. Indien de door hem ingestelde actie dan succes heeft, zal de Stichting de daarbij gemaakte redelijke kosten van rechtshulp alsnog vergoeden. Indien de ingestelde actie slechts gedeeltelijk succes heeft, zal de Stichting de kosten in verhouding tot het in de procedure behaalde resultaat vergoeden.

Artikel 7 Belangenconflict

1. Indien de verzekerde een geschil heeft met Klaverblad Onderlinge Verzekeringsmaatschappij UA of Klaverblad Schadeverzekeringsmaatschappij NV met betrekking tot (de uitvoering van) een andere dan deze verzekeringsovereenkomst heeft de verzekerde het

*Zie nadere omschrijvingen.

recht een advocaat of een andere rechtens bevoegde deskundige te kiezen om deze zijn belangen te laten behartigen.

- Indien de verzekerde jegens de Stichting aanspraak maakt op rechtshulp met betrekking tot een juridisch probleem en blijkt dat de wederpartij dit juridische probleem reeds bij de Stichting heeft aangemeld, heeft de verzekerde het recht een advocaat of een andere rechtens bevoegde deskundige te kiezen om deze zijn belangen te laten behartigen.
- Van het feit dat zich een belangenconflict voordoet als genoemd in lid 2 stelt de Stichting de verzekerde schriftelijk op de hoogte.

Artikel 8 Premiebetaling en -restitutie

- De verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelasting vooruit te betalen, uiterlijk op de dertigste dag nadat zij verschuldigd worden. Indien de verzekeringnemer het verschuldigde niet tijdig betaalt of weigert te betalen, bestaat geen dekking ten aanzien van daarna plaatsvindende gebeurtenissen. Een ingebrekestelling door de maatschappij of de Stichting is daarvoor niet vereist. De verzekeringnemer dient het verschuldigde alsnog te betalen. De dekking begint weer na de dag waarop het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen, doch heeft uitsluitend betrekking op daarna plaatsvindende gebeurtenissen.
- Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van kosten, aan de verzekeringnemer terug, tenzij de beëindiging plaatsvindt na opzegging door de maatschappij wegens opzet haar of de Stichting te misleiden.

Artikel 9 Wijziging van premie en/of voorwaarden

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen en bloc te wijzigen. Behoort deze verzekering tot die groep, dan is de maatschappij gerechtigd de premie en/of de voorwaarden van deze verzekering overeenkomstig die wijziging aan te passen en wel op een door de maatschappij te bepalen datum. De verzekeringnemer wordt van de wijziging in kennis gesteld en wordt geacht hiermee te hebben ingestemd tenzij hij binnen 30 dagen na deze datum schriftelijk het tegendeel heeft bericht. In dit laatste geval eindigt de verzekering 30 dagen na de genoemde datum. De mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer geldt niet indien de wijziging een verlaging van de premie en/of een uitbreiding van de dekking inhoudt of indien deze voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen.

Indien deze verzekering onderdeel uitmaakt van een overeenkomst waarvan ook andere verzekeringen deel uitmaken, geldt de mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer uitsluitend voor die onderdelen waarvoor de premie dan wel de voorwaarden gewijzigd worden.

Artikel 10 Duur en einde van de verzekering

- De verzekering is aangegaan tot de in het polisblad genoemde einddatum en wordt daarna telkens voor de in het polisblad genoemde contractduur verlengd.
- De verzekering eindigt:
  - per premieervalddag indien de verzekeringnemer of de maatschappij tenminste 2 maanden tevoren schriftelijk heeft opgezegd;
  - per de datum waarop een premie verschuldigd is geworden, indien de maatschappij schriftelijk heeft medegedeeld de verzekering te beëindigen wegens het niet betalen van deze premie;
  - na schriftelijke opzegging door de verzekeringnemer of de maatschappij, met inachtneming van een termijn van tenminste 14 dagen, gedaan binnen 30 dagen nadat door de Stichting rechtshulp is verleend dan wel een verzoek daartoe is afgewezen;
  - na schriftelijke opzegging door de maatschappij, met inachtneming van een termijn van tenminste 14 dagen, gedaan binnen 30 dagen nadat een gebeurtenis ter kennis van de Stichting is gekomen;
  - zodra de verzekeringnemer ophoudt zijn woonplaats in Nederland te hebben;
  - door faillissement van de verzekeringnemer.

Bijzondere voorwaarden Standaard

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij:

- juridische problemen inzake overeenkomsten die de particuliere huishouding van de verzekerde betreffen;
- strafzaken waarin een verzekerde als verdachte is gedagvaard;
- het terugvorderen van zaken in de zin van artikel 5:2 van het Burgerlijk Wetboek en het verweer daartegen.

Artikel 2 Uitsluitingen en beperkingen

- De dekking krachtens artikel 1 lid 1 van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend met betrekking tot juridische problemen waarbij de gebeurtenis heeft plaatsgevonden in

Nederland, België, Luxemburg of Duitsland en waarbij de rechter van een van die landen bevoegd is en tevens het recht van een van die landen van toepassing is.

- De dekking krachtens artikel 1 lid 2 van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend met betrekking tot strafzaken waarbij het strafbare feit gepleegd zou zijn in een van de landen van Europa of rondom de Middellandse Zee, de rechter van een van die landen bevoegd is en tevens het recht van een van die landen van toepassing is.
- De dekking krachtens artikel 1 lid 3 van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend met betrekking tot juridische problemen waarbij:
  - de terug te vorderen zaak zich binnen Nederland bevindt en tevens Nederlands recht van toepassing is;
  - de verzekerde als eigenaar eisende partij of als bezitter te goeder trouw verwerende partij is.
- Met betrekking tot de in artikel 1 lid 2 van deze Bijzondere voorwaarden omschreven dekking zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten strafzaken waarbij dagvaarding of (verdere) strafvervolgning voorkomen kan of had kunnen worden door betaling van een geldsom.
- Met betrekking tot de in artikel 1 lid 3 van deze Bijzondere voorwaarden omschreven dekking zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten gevallen waarin de terug te vorderen zaak:
  - op een markt of veiling gekocht is;
  - in een vrijwaringsprocedure betrokken is of wordt.
- Van de dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten juridische problemen zoals omschreven in artikel 1 van de Bijzondere voorwaarden Schadeverhaal, Arbeid, Wonen en Motorrijtuigen.

Bijzondere voorwaarden Schadeverhaal

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

- De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij het verhalen van door een verzekerde geleden personen- en zaakschade op degene die voor het veroorzaken daarvan aansprakelijk is.
- Indien deze aansprakelijkheid voortvloeit uit een door een verzekerde gesloten overeenkomst, geldt de dekking uitsluitend voor zover het personenschade betreft.
- Indien de schade door een verzekerde in het wegverkeer geleden is, geldt de dekking uitsluitend indien hij daaraan deelnam als voetganger, fietser of passagier van een openbaar vervoermiddel.

Artikel 2 Uitsluitingen en beperkingen

- De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien voldaan wordt aan elk van de volgende eisen:
  - De verzekerde treedt op als eiser.
  - De schade is ontstaan in een van de landen van Europa of rondom de Middellandse Zee.
  - De rechter van een van de onder b genoemde landen is bevoegd en tevens is het recht van een van die landen op het juridische probleem van toepassing.
- Van de dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten juridische problemen zoals omschreven in artikel 1 van de Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen.

Bijzondere voorwaarden Arbeid

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen die betrekking hebben op:

- arbeidsrechtelijke geschillen met de huidige of een vorige werkgever;
- het ontvangen van sociale verzekeringsuitkeringen of pensioen.

Artikel 2 Uitsluitingen en beperkingen

- De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien voldaan wordt aan elk van de volgende eisen:
  - De gebeurtenis heeft plaatsgevonden in Nederland, België, Luxemburg of Duitsland.

- b. De rechter van een van de onder a genoemde landen is bevoegd en tevens is het recht van een van die landen op het juridische probleem van toepassing.
  - c. Het arbeidsrechtelijke geschil dan wel het ontvangen van de sociale verzekeringsuitkeringen of pensioen vindt zijn grondslag in de particuliere hoedanigheid van verzekerde zoals omschreven in artikel 3 lid 3 van de Algemene voorwaarden.
2. Van de dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten juridische problemen zoals omschreven in artikel 1 van de Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen.

Bijzondere voorwaarden Wonen

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen met betrekking tot:
  - a. een door een verzekerde bewoonde of te bewonen woning en de grond waarop deze woning is, wordt of zal worden gebouwd;
  - b. de eigen vakantie- of tweede woning, waaronder mede begrepen een (sta)caravan met vaste standplaats, met de daarbij behorende grond; uitsluitend met betrekking tot deze dekking bestaat tevens aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen die verband houden met het verhuren van de vakantie- of tweede woning.
2. Onder woning wordt tevens verstaan een woonboot met vaste ligplaats.

Artikel 2 Uitsluitingen en beperkingen

1. De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien voldaan wordt aan de volgende eisen.
  - a. De onroerende zaak bevindt zich in Nederland.
  - b. De Nederlandse rechter is bevoegd en tevens is het Nederlandse recht op het juridische probleem van toepassing.
2. Van de dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten juridische problemen die verband houden met:
  - a. ontruiming, huur- en burenrrechtelijke geschillen alsmede geschillen terzake van erfdiensbaarheden, indien de betreffende onroerende zaak bij de aankoop door een verzekerde of bij de aanvang van diens huur was gekraakt of verhuurd respectievelijk de met het burenrrecht of erfdiensbaarheid strijdige situatie reeds bestond;
  - b. procedures ter bepaling van de perceelgrenzen.

Bijzondere voorwaarden Motorrijtuigen

(Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen.)

Artikel 1 Omvang van de dekking

1. De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij:
  - a. het verhalen van een door een verzekerde met een motorrijtuig in het wegverkeer geleden schade op degene die voor het veroorzaken daarvan aansprakelijk is; uitsluitend met betrekking tot deze dekking gelden naast de in de Algemene voorwaarden genoemde verzekerden tevens als verzekerden de door een bevoegde verzekerde gemachtigde bestuurder en inzittenden van een motorrijtuig waarvan een van de in de Algemene voorwaarden genoemde verzekerden eigenaar of kentekenhouder is;
  - b. het verhalen van een door een verzekerde geleden schade ten gevolge van een van buiten komend onheil waarbij het motorrijtuig, waarvan een verzekerde eigenaar of kentekenhouder is, beschadigd is;
  - c. het terugvorderen van een motorrijtuig in de zin van artikel 5:2 van het Burgerlijk Wetboek en het verweer daartegen;
  - d. het terugverkrijgen van een rijbewijs, een motorrijtuig waarvan een verzekerde eigenaar of kentekenhouder is of het kentekenbewijs hiervan, na de invordering of de inbeslagname hiervan.
2. De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij juridische problemen inzake overeenkomsten die een motorrijtuig betreffen waarvan een verzekerde eigenaar of kentekenhouder is.
3. De dekking krachtens deze Bijzondere voorwaarden geeft aanspraak op rechtshulp bij strafzaken waarbij een verzekerde als verdachte is gedagvaard wegens het plegen van een verkeersovertreding of verkeersmisdrijf met een motorrijtuig.

Artikel 2 Uitsluitingen en beperkingen

1. De dekking krachtens artikel 1 lid 1 en 3 van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien voldaan wordt aan elk van de volgende eisen.
  - a. De gebeurtenis heeft plaatsgevonden in een van de landen van Europa of rondom de Middellandse Zee.
  - b. De rechter van een van de onder a genoemde landen is bevoegd en het recht van een van die landen is op het juridische probleem van toepassing.
2. De dekking krachtens artikel 1 lid 1 c van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien de verzekerde als eigenaar eisende partij of als bezitter te goeder trouw verwerende partij is.
3. De dekking krachtens artikel 1 lid 2 van deze Bijzondere voorwaarden geldt uitsluitend indien voldaan wordt aan elk van de volgende eisen.
  - a. De gebeurtenis heeft plaatsgevonden in Nederland, België, Luxemburg of Duitsland.
  - b. De rechter van een van de onder a genoemde landen is bevoegd en het recht van een van die landen is op het juridische probleem van toepassing.
4. De verzekering biedt, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, geen dekking indien het motorrijtuig waarvan een verzekerde eigenaar, kentekenhouder of bestuurder was tijdens de gebeurtenis:
  - a. deelnam aan het verkeer terwijl de bestuurder van het motorrijtuig niet in het bezit was van een geldig, voor het motorrijtuig en eventueel de daaraan gekoppelde aanhanger, wettelijk voorgeschreven rijbewijs of terwijl hem krachtens een rechterlijk vonnis of anderszins de bevoegdheid een motorrijtuig te besturen was ontzegd;
  - b. deelnam aan een rit of wedstrijd waarbij het snelheids- of tijdselement overheersend was;
  - c. werd verhuurd of werd gebruikt voor het vervoer van personen of zaken tegen betaling, anders dan als bijdrage in de kosten.
5. De in lid 4 genoemde uitsluitingen gelden niet voor een verzekerde die aantoont dat de daarin bedoelde omstandigheden zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en dat hem terzake van die omstandigheden in redelijkheid niets te verwijten valt.
6. Met betrekking tot de in artikel 1 lid 2 van deze Bijzondere voorwaarden omschreven dekking zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten juridische problemen omtrent tweedehands motorrijtuigen zonder BOVAG of daarmee gelijkwaardig garantiebewijs.
7. Van de dekking krachtens artikel 1 lid 3 van deze Bijzondere voorwaarden zijn, behoudens de uitsluitingen volgens de Algemene voorwaarden, uitgesloten strafzaken waarbij dagvaarding of (verdere) strafvervolgning voorkomen kan of had kunnen worden door betaling van een geldsom.

Nadere omschrijvingen

Atoomkernreacties

Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortvloeiend uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. De uitsluiting van schade door atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen, tenzij krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is. Onder "kerninstallatie" wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Molest

Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. De maatschappij dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit één van deze oorzaken.

Noot. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die d.d. 2 november 1981 door het Verbond van Verzekeraars in Nederland gedeponeed is ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage.

Klachten- en geschillenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan het interne

Klachtenbureau van Klaverblad Verzekeringen
Postbus 3012
2700 KV Zoetermeer.

Als de uitkomst van de behandeling door het Klachtenbureau voor u niet bevredigend is, kunt u zich wenden tot de onafhankelijke

Stichting Klachteninstituut Verzekeringen
Postbus 93560
2509 AN Den Haag
Telefoon 070 - 3 338 999

Als u geen gebruik wilt maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden of als u de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.